

PROPOSTES D'ACORDJOC A LA CONSULTA PUBLICA SOBRE L'ESTABLIMENT DE NOUS CRITERIS DE PLANIFICACIÓ, L'ADOPCIÓ DE MESURES DE JOC SEGUR I MODIFICACIÓ DE DIVERSOS REGLAMENTS EN MATÈRIA DE JOC

1. PROHIBICIÓ DE MÀQUINES RECREATIVES EN ESTABLIMENTS D'HOSTALERIA

Proposta: Mantenir la regulació actual en relació a la possibilitat d'instal·lar màquines recreatives en establiments d'hostaleria i invertir en campanyes d'informació i prevenció per a joves, així com en recursos per a la rehabilitació de persones amb problemes d'addicció.

Destinar part dels impostos que actualment es recapten del sector del joc recreatiu al finançament dels plans de prevenció en escoles i de les unitats de joc patològic.

Justificació:

A Catalunya, el joc recreatiu en l'hostaleria ha estat estrictament regulat des de fa molts anys, fet que ha demostrat la seva efectivitat en la minimització dels riscos per a les persones jugadores més vulnerables, especialment en comparació amb altres modalitats de joc. L'eliminació d'aquesta regulació podria fomentar l'aparició d'ofertes clandestines i desplaçar les persones que cerquen aquest tipus d'oci cap a jocs més addictius, anònims i menys regulats, com les *slots online*, o cap a establiments on l'oferta de joc és molt més àmplia.

Des d'una perspectiva econòmica, aquesta mesura tindria conseqüències molt negatives tant per a les empreses, com per al sector de l'hostaleria i la mateixa Generalitat de Catalunya. Pel que fa a l'àmbit empresarial, la mesura suposaria la desaparició de la majoria d'empreses operadores de màquines recreatives de Catalunya, especialment les petites i mitjanes empreses familiars, les quals ocupen a 8.300 treballadors directes i 38.000 indirectes. A més, les empreses que han realitzat inversions a llarg termini en aquest sector veurien compromeses aquestes inversions, així com l'estabilitat i seguretat jurídica del mercat en què operen. Respecte al sector de l'hostaleria, cal recordar que l'explotació de màquines recreatives és considerada una activitat complementària a l'activitat d'hostaleria, el que afectaria directament al seus ingressos i posaria en risc la continuïtat de molts negocis, ja de per si compromesos. Així mateix, aquesta eliminació afectaria a les finances públiques ja que la Generalitat de Catalunya va recaptar més de 132 milions d'euros¹ en l'any 2023 per raó de la taxa sobre les màquines de tipus B, xifra que representa més del 55% dels impostos totals del joc recaptats aquell any.

¹ [Dades del Joc – Març 2024. Direcció General de Tributs i Joc. Generalitat de Catalunya](#)

La prohibició tampoc es sustenta des del punt de vista de la salut pública. Segons l'informe anual 2023 de l'Observatori sobre drogues i addiccions de la Generalitat de Catalunya, aquell any es van iniciar 953 tractaments per addiccions comportamentals, dels quals aproximadament el 30% corresponien a problemes amb les màquines recreatives tipus B (sense especificar el percentatge corresponent a l'hostaleria i a establiments de joc)². Aquest nombre representa el 0,0044% de la població major de 18 anys a Catalunya. En aquest sentit, el Doctor José Antonio Gómez Yáñez, professor de Sociologia de la Universitat Carlos III de Madrid, sosté que les polítiques públiques han d'enfocar-se en els sectors i famílies de risc, ja que *“la limitada dimensió quantitativa del problema obliga a plantejar polítiques públiques molt enfocades a aquests sectors i famílies, donat que les mesures globals i indiscriminades serien ineficaces.”*³

D'altra banda, hi ha un ampli consens mèdic que advoca per la prevenció, especialment en les edats més joves, com la mesura més eficaç per evitar els problemes derivats del joc. La Doctora Susana Jiménez, directora del Programa de Joc Patològic i altres Addiccions Comportamentals del Servei de Psiquiatria de l'Hospital Universitari de Bellvitge, sosté que les campanyes d'educació i prevenció haurien de començar en l'edat infantil, ja que *“comencem a fer campanyes quan ja són més grans. Veiem que no arribem a temps perquè no tenen la percepció que aquesta activitat sigui de risc.”* En aquest mateix article es remarca que, d'acord amb les dades aportades per aquesta unitat de tractament del joc patològic, el problema del joc s'està desplaçant de les màquines recreatives a altres opcions de joc: *“l'addicció al joc en màquines escurabutxaques ha anat reculant, amb 93 pacients el 2022 (43%), i el joc estratègic, que era residual el 2005 (1,5%), pràcticament l'ha igualat (83 pacients, el 39%, l'any passat). Les consultes per trastorn del joc virtual han passat de ser pràcticament inexistentes el 2005 a portar a la unitat 38 pacients l'any passat (18%).”*⁴

2. CONTROL D'ACCÉS EN MENORS D'EDAT

Proposta: No cal incloure un mecanisme de control de menors en les màquines recreatives ja que el control actual ha demostrat ser efectiu i no hi ha problemes en l'accés de menors a les màquines recreatives en hostaleria.

Justificació:

El control d'accés a menors en els establiments d'hostaleria és un tema que mereix ser abordat amb dades i arguments sòlids. Els resultats obtinguts fins ara demostren que l'actual sistema de control és eficaç, tal com es detalla a continuació.

² [Sistema d'Informació sobre Addiccions de Catalunya Informe anual 2023 l'Observatori sobre drogues i addiccions de la Generalitat de Catalunya. Pàg. 15](#)

³ [Article publicat a AzarPlus el 5 de juny 2024](#)

⁴ [Article publicat a Nació Digital el 14 d'agost 2023](#)

Els establiments d'hostaleria ja compten amb un control de menors rigorós, realitzat pels propietaris dels locals. Aquest sistema de vigilància ha demostrat ser efectiu, com es reflecteix en les dades proporcionades pels Mossos d'Esquadra, segons les quals no s'ha registrat cap incidència relacionada amb l'accés de menors a les màquines recreatives en hostaleria durant l'any 2023.

Es remarcable també que durant l'any 2022 els Mossos d'esquadra van realitzar un total de 360 inspeccions en establiments d'hostaleria. En aquestes inspeccions, només es va detectar incidències en un 7% d'elles (pràcticament en la seva totalitat de caràcter documental) evidenciant que el sector és responsable i que no hi ha una problemàtica significativa en relació amb l'accés de menors a les màquines recreatives en hostaleria.

És important destacar que en altres modalitats de joc, l'anonimat facilita l'accés de menors. Aquest fet és especialment preocupant en l'àmbit dels jocs en línia, on els mecanismes de control són menys efectius comparats amb els de l'hostaleria.

En relació als jocs amb diners més utilitzats pels menors d'edat, l'informe anual 2022 de l'Observatori sobre drogues i addiccions de la Generalitat de Catalunya indica que els jocs més freqüents entre els estudiants de secundària són les loteries convencionals (49%), les loteries instantànies (39%), el bingo (35%) i els jocs de cartes (29%). Aquestes dades posen de manifest que les màquines recreatives en hostaleria no són un focus d'atracció per als menors, el que reforça l'efectivitat del control existent en aquests establiments.⁵

Finalment, d'acord amb l'informe anual 2023 de l'Observatori sobre drogues i addiccions de la Generalitat de Catalunya, dels 953 inicis de tractament per addiccions comportamentals registrats l'any 2023, només 51 van ser en menors d'edat i majoritàriament (92% dels casos) per addiccions als videojocs o a altres addiccions digitals, fet que posa de manifest la nul·la incidència en menors de les màquines de tipus B⁶.

⁵ [Sistema d'Informació sobre Addiccions de Catalunya Informe anual 2022 de l'Observatori sobre drogues i addiccions de la Generalitat de Catalunya. Pàg. 33](#)

⁶ [Sistema d'Informació sobre Addiccions de Catalunya Informe anual 2023 l'Observatori sobre drogues i addiccions de la Generalitat de Catalunya. Pàg. 16](#)

3. CONTROL D'ACCÉS EN PERSONES REGISTRADES AL REGISTRE DE PROHIBITS

Proposta: No cal incloure un mecanisme de control de prohibits en les màquines recreatives a hostaleria.

Justificació:

Actualment només existeix la obligatorietat d'establir un control de prohibits en els establiments de joc degut a l'àmplia oferta de joc que ofereixen (màquines tipus B especials i tipus C, bingo electrònic, apostes esportives, interconnexió de màquines, etc.) i a les característiques de les màquines que s'hi instal·len. Aquests dos aspectes són els que justifiquen la existència d'aquest control en aquest tipus d'establiments. En canvi, les màquines tipus B instal·lades en establiments d'hostaleria són de caràcter recreatiu i, per tant, reglamentàriament molt limitades, diferenciant-se clarament de les màquines tipus C o les màquines tipus B instal·lades en establiments de joc.

El Reglament de màquines recreatives⁷ estableix que les màquines que poden instal·lar-se en establiments d'hostaleria tenen un preu màxim de partida d'un euro (art. 7.c), mentre que les màquines tipus B especials per a sales de joc tenen un preu màxim de partida sis vegades superior (art. 8.a). Aquesta diferència es reflecteix també en el premi màxim que es pot obtenir: les màquines recreatives en hostaleria tenen limitat el premi màxim a 500 euros (art. 7.g), mentre que les màquines tipus B en sales de joc poden oferir premis màxims fins a 12 vegades superiors, és a dir, 6.000 euros (art. 8.b).

A més, el percentatge de retorn de premis també difereix significativament entre aquests dos tipus de màquines. Les màquines tipus B en hostaleria tenen un percentatge de retorn del 70% en un cicle de 40.000 partides (art. 7.f), mentre que les màquines tipus B en sales de joc tenen un percentatge de retorn del 80% en un cicle de 120.000 partides (art. 8.b).

També hi ha diferències en els mitjans de pagament acceptats i en la possibilitat d'interconnexió de les màquines. Les màquines instal·lades en sales de joc poden acumular premis màxims de fins a 10.000 euros (art. 11.2), una característica que no es permet en les màquines recreatives d'hostaleria.

En conclusió, les màquines recreatives instal·lades en establiments d'hostaleria estan sotmeses a limitacions estrictes pel que fa al preu de la partida, els premis màxims i els mitjans de pagament, diferenciant-se significativament de les màquines especials instal·lades en establiments de joc, les quals sí que estan subjectes a un control d'accés de prohibits. Aquesta regulació diferenciada justifica la no instal·lació de controls de prohibits en les màquines recreatives d'hostaleria, atesa la seva naturalesa i les seves limitacions específiques.

⁷ [DECRET 23/2005, de 22 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament de màquines recreatives i d'atzar.](#)

4. MODIFICACIÓ DEL RÈGIM DE SUSPENSIONS TEMPORALS

Proposta:

1. Que passin a una situació de Baixa definitiva tots aquells permisos d'exploració que, a l'entrada en vigor del Decret, estiguin en situació de suspensió temporal des de fa més de cinc anys.
2. Que la baixa definitiva de permisos d'exploració es limiti al permisos que es troben en situació de suspensió temporal des de fa més de cinc anys, sense que en cap cas pugui afectar a permisos en situació d'alta ja que, aquests últims, a diferència dels que es troben en situació de suspensió, sí que contribueixen fiscalment i les màquines no han quedat obsoletes
3. Hi ha permisos d'exploració que es troben en situació de suspensió des de fa anys donat que és un dels requisits que imposa l'article 127 de la Llei 2/2014, de 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del servei públic, que modifica l'article 8.1.a de la Llei 21/2001, del 28 de desembre, de mesures fiscals i administratives, per tal que una empresa operadora pugui donar d'alta una màquina de tipus B amb aposta limitada a 10 cèntims. L'article diu el següent:

«Si es tracta de màquines de tipus B d'un sol jugador, que tenen limitada l'aposta a 10 cèntims d'euro: 375 euros trimestrals. L'empresa operadora de màquines recreatives de tipus B pot explotar màquines amb aquestes característiques en substitució de les màquines de tipus B que estan en situació de suspensió temporal. Aquestes màquines computen en el percentatge del 20% establert per l'article 22.7 del Decret 23/2005, del 22 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament de màquines recreatives i d'atzar, i no poden superar en cap cas el límit del 50% d'aquell percentatge.»⁸

En conseqüència, és necessari desvincular la possibilitat de donar d'alta una màquina de tipus B amb aposta limitada a 10 cèntims del requisit de tenir-ne dues en situació de suspensió temporal tal i com estableix la interpretació que en fa d'aquest article la Direcció General de Tributs i Joc. En aquest sentit, proposem que qualsevol empresa pugui donar d'alta màquines de tipus B amb aposta limitada a 10 cèntims, sense que es requereixi per a fer-ho, que es tinguin màquines en situació de suspensió temporal, i sense que aquestes puguin superar el 20% del total de màquines que l'empresa té en explotació.

⁸ [Article 127 de la Llei 2/2014, de 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del servei públic, que modifica l'article 8.1.a de la Llei 21/2001, del 28 de desembre, de mesures fiscals i administratives](#)

5. REVISIÓ DE LA PLANIFICACIÓ DEL JOC

Proposta: Mantenir la planificació actual, que ja ha demostrat ser efectiva en la no proliferació d'establiments de joc i de màquines recreatives tipus B a Catalunya.

Justificació:

Aquesta mesura és una mesura del tot innecessària, considerant que pràcticament totes les modalitats de joc presencial a Catalunya han estat contingentes des de fa molts anys. Aquesta regulació ha evitat la proliferació aleatòria i massiva d'establiments de joc i de màquines al territori, diferenciant-se notablement de la situació a la majoria de les altres Comunitats Autònomes.

En particular, les màquines tipus B que poden ser instal·lades en establiments d'hostaleria a Catalunya també estan subjectes a aquests contingents des de fa molts anys. Aquesta limitació ha garantit un control efectiu del nombre d'aquestes màquines, tal com es reflecteix en els informes trimestrals de dades del joc publicats per la Generalitat.

D'acord amb les dades recollides entre el 2012 i març de 2024, el nombre de màquines tipus B ha disminuït en 5.285 unitats. Concretament, s'ha passat de 35.384 màquines instal·lades l'any 2012 a 30.099 màquines a 31 de març de 2024⁹. Aquesta reducció significativa evidencia que el sector s'ha ajustat de manera natural i controlada, sense necessitat d'implementar mesures addicionals.

En conclusió, la disminució sostinguda del nombre de màquines tipus B en establiments d'hostaleria demostra que el sistema actual és efectiu per evitar una proliferació indiscriminada, garantint un equilibri adequat en l'oferta de joc presencial a Catalunya.

6. MISSATGES INFORMATIUS I/O DISSUASSIUS

Proposta: No reintroduir missatges informatius i/o dissuassoris ja que l'experiència passada demostra la seva ineficàcia i invertir en campanyes d'informació i prevenció per a joves.

Justificació:

En l'actualitat, les màquines ja incorporen missatges advertint dels riscos del joc abusiu. A més, una mesura similar es va incloure en la modificació del Reglament de Màquines de l'any 2010¹⁰,

⁹ [Dades del Joc – Març 2024. Direcció General de Tributs i Joc. Generalitat de Catalunya](#)

¹⁰ [DECRET 56/2010, de 4 de maig, de segona modificació del Decret 23/2005, de 22 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament de màquines recreatives i d'atzar, i de tercera modificació del Decret 240/2004, de](#)

que establia l'obligació que les màquines recreatives de tipus B incorporessin missatges sobre el temps de joc comptabilitzat i advertències sobre les conseqüències del joc abusiu. Aquesta mesura es va demostrar ineficaç i, en conseqüència, es va eliminar en la següent modificació reglamentària.

Considerem innecessari recuperar una normativa obsoleta que ja ha demostrat la seva ineficàcia. En canvi, considerem necessari implementar altres alternatives que han demostrat ser eficaces, com les campanyes de prevenció, especialment dirigides a la població en edat escolar.

7. PROCEDIMENTS D'ATORGAMENT D'AUTORITZACIONS

Proposta: Establir un sistema de renovació automàtica de les autoritzacions d'emplaçament, respectant l'aquiescència tant del titular de l'Autorització d'instal·lació com de l'empresa operadora, modificant el redactat de l'article 37.4 del Reglament de màquines.

Justificació:

Aquesta mesura té com a objectiu establir un marc legal que proporcioni una major estabilitat i seguretat jurídica a totes les parts implicades en el procediment, incloent-hi els titulars dels establiments d'hostaleria, les empreses operadores i la pròpia Generalitat de Catalunya.

La renovació automàtica de les autoritzacions d'emplaçament contribuiria a una racionalització dels tràmits administratius i a una major eficiència en el procediment d'atorgament d'autoritzacions per part de la Generalitat de Catalunya.

Considerem que aquesta mesura s'ha de dur a terme amb el consentiment tant del titular de l'Autorització d'Instal·lació com de l'empresa operadora, per tal que cap de les parts es vegi perjudicada i el sistema sigui transparent i segur.

És important destacar que la renovació automàtica de les autoritzacions d'emplaçament no representaria una novetat normativa, atès que altres comunitats autònomes ja han implementat mesures similars en els seus reglaments, com és el cas de Castella la Manxa, Galícia, les Canàries, etc.

Proposem la següent redacció de l'article 37.4 del Reglament de màquines¹¹:

[30 de març, d'aprovació del catàleg de jocs i apostes autoritzats a Catalunya i dels criteris aplicables a la seva planificació.](#)

¹¹ [DECRET 23/2005, de 22 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament de màquines recreatives i d'atzar.](#)

“Arribat el venciment, l'autorització d'emplaçament es renovarà automàticament pel mateix període de temps pel qual va ser concedida, sempre que es compleixin els requisits exigits, llevat que el titular de l'establiment o l'empresa operadora sol·licitin la seva renúncia dins dels últims dotze mesos de vigència de l'autorització i, en tot cas, abans de l'inici dels últims sis mesos de vigència de l'autorització d'emplaçament.

La sol·licitud de renúncia registrada amb anterioritat o posterioritat no produirà cap efecte ni podrà ser considerada com expressió de voluntat contrària a les successives pròrrogues.

L'autorització d'emplaçament només s'entendrà renovada un cop s'hagi satisfet la taxa corresponent abans de la data de finalització de la vigència de la mateixa.

En cas d'haver manifestat oposició a la renovació automàtica, el transcurs del temps pel qual va ser concedida requerirà la formalització d'una nova autorització d'emplaçament.”

ACORDJOC

Associació Catalana d'Operadores Recreatives del Joc

Barcelona, 5 de juliol 2024